EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 11.11.2025
COM(2025) 674 final

2025/0341 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) assamblee 34. istungjärgul võetava seisukoha kohta

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Ettepanekus käsitletakse otsust liidu nimel võetava seisukoha kohta Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni assamblee 34. istungjärgul, mis toimub 24. novembrist 3. detsembrini 2025.

Assamblee 34. istungjärgul on kavas vastu võtta järgmiste dokumentide muudatused:

(a) koodeks „Code on alerts and indicators“ (edaspidi „hoiatuste ja näitajate koodeks“), 2025,

(b) sadamariigi kontrolli kord, 2025;

(c) ülevaatuse ja sertifitseerimise ühtlustatud süsteemi kohased ülevaatussuunised, 2025;

(d) IMO dokumentide rakendamise koodeksi (edaspidi „III koodeks“) puhul asjakohastest aktidest tulenevate kohustuste mittetäielik loetelu, 2025;

(e) IMO liikmesriikide auditeerimissüsteemi (edaspidi „IMSAS“) raamistik ja menetlused.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni konventsioon

Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) konventsiooniga loodi IMO. IMO eesmärk on tagada foorum koostööks regulatiivse tegevuse ja tavade valdkonnas kõikides rahvusvahelist merekaubandust mõjutavates tehnilistes küsimustes. Samuti on selle eesmärk toetada rangeimate võimalike nõuete üldist vastuvõtmist meresõiduohutuse, laevasõidu tõhususe ning laevade põhjustatava merereostuse vältimise ja kontrolli küsimustes, et edendada võrdseid võimalusi. Selles käsitletakse ka seonduvaid haldus- ja õigusküsimusi.

Konventsioon jõustus 17. märtsil 1958.

Kõik liikmesriigid on konventsiooni osalised. Liit ei ole konventsiooni osaline.

2.2. Rahvusvaheline Mereorganisatsioon

Rahvusvaheline Mereorganisatsioon (IMO) on ÜRO spetsialiseeritud asutus, kes vastutab meresõiduohutuse ja -turvalisuse ning laevade põhjustatava merereostuse vältimise eest. IMO on rahvusvahelise meresõiduohutuse ja -turvalisuse ning keskkonnatoime valdkonnas norme kehtestav üleilmne organisatsioon. Selle põhiülesanne on luua laevanduse jaoks õiglane ja tulemuslik reguleeriv raamistik, mis võetakse üleilmselt vastu ning mida rakendatakse kogu maailmas.

IMO liikmeks võivad olla ainult riigid. Euroopa Komisjoni suhted IMOga põhinevad praegu IMO resolutsioonil A.1168(32), millega nähakse ette IMO ja valitsustevaheliste organisatsioonide koostöö kord ja tingimused. Tuginedes IMO resolutsioonile ja alates 1974. aastast sõlmitud täiendavatele kokkulepetele, osaleb Euroopa Komisjon vaatlejana kõigil IMO komitee ja allkomiteede koosolekutel.

Organisatsiooni juhtorgan on IMO assamblee. Selles osalevad kõik IMO liikmesriigid, kes kogunevad igal teisel aastal ja võivad vastu võtta kõigis IMO viies põhikomitees kokku lepitud meetmeid. Nende viie komitee hulgas on ka meresõiduohutuse komitee (edaspidi „MSC“) ja merekeskkonna kaitse komitee (edaspidi „MEPC“).

2.3. IMO assamblee kavandatud aktid

Assamblee 24. novembrist kuni 3. detsembrini 2025 toimuval 34. istungjärgul on kavas vastu võtta järgmiste dokumentide muudatused:

(a) koodeks „Code on alerts and indicators“ (edaspidi „hoiatuste ja näitajate koodeks“), 2025,

(b) sadamariigi kontrolli kord, 2025;

(c) ülevaatuse ja sertifitseerimise ühtlustatud süsteemi kohased ülevaatussuunised (edaspidi „HSSC ülevaatussuunised“), 2025;

(d) IMO dokumentide rakendamise koodeksi (edaspidi „III koodeks“) puhul asjakohastest aktidest tulenevate kohustuste mittetäielik loetelu, 2025;

(e) IMO liikmesriikide auditeerimissüsteem (IMSAS).

Konventsiooni artikli 15 alapunkti j kohaselt võib assamblee võtta resolutsioonide vormis vastu liikmetele mõeldud eeskirju ja juhiseid meresõiduohutuse, laevade põhjustatava merereostuse vältimise ja kontrollimise ning muudes laevanduse mõju merekeskkonnale käsitlevates küsimustes, mis on organisatsioonile ülesandeks tehtud või edastatud rahvusvaheliste juriidiliste dokumentidega või nende alusel, või selliste eeskirjade ja juhiste muudatusi, mis on organisatsioonile edastatud.

Eespool nimetatud resolutsioonid, mis tuleb vastu võtta, täiendavad ja toetavad IMO konventsioone ning võivad otsustavalt mõjutada ELi õigusaktide sisu ja mitmed neist inkorporeeritakse ELi õigusaktidesse.

Nende üldeesmärk on parandada meresõiduohutust, keskkonnakaitset ja IMO standardite järjepidevat rakendamist kogu maailmas, ühtlustades tehnilisi nõudeid, kontrolli- ja ülevaatusmenetlusi ning järelevalvet liikmesriikidele pandud nõuete täitmise üle. Need vaadatakse korrapäraselt läbi ja neid ajakohastatakse, et võtta arvesse uusi tehnoloogialahendusi, regulatiivse arengu suundumusi ja resolutsioonide praktilisest kohaldamisest saadud kogemusi, tagades nende jätkuva asjakohasuse ja tõhususe.

Täpsemalt on kavandatud muudatuste eesmärk järgmine:

(a) hoiatuste ja näitajate koodeksi kavandatud muudatustega soovitakse veelgi paremini ajakohastada koodeksi sätteid, tagades seeläbi vastavuse selliste IMO dokumentide nõuetele, mis on vastu võetud ja/või mida on muudetud pärast koodeksi vastuvõtmist, ning seega kõrvaldada vastuolud, ebaselgus ja tarbetu liiasus;

(b) sadamariigi kontrolli korra kavandatud muudatustega soovitakse suurendada meresõiduohutust ja -turvalisust, tõhustada merereostuse vältimist ja ajakohastada menetlusi, et võtta arvesse selliste IMO dokumentide muudatusi, mis on jõustunud või täitmisele pööratud alates 2023. aastast, kui IMO assamblee 33. istungjärgul 2023. aastal võeti vastu resolutsioon A.1185(33) sadamariigi kontrolli korra kohta;

(c) ülevaatuse ja sertifitseerimise ühtlustatud süsteemi kohaste suuniste kavandatud muudatustega soovitakse neid suuniseid veel muuta, et võtta arvesse selliste IMO dokumentide muudatusi, mis on jõustunud või täitmisele pööratud alates 2023. aastast, kui IMO assamblee 33. istungjärgul võeti vastu resolutsioon A.1186(33) HSSC 2023. aasta ülevaatussuuniste kohta;

(d) III koodeksi puhul asjakohastest aktidest tulenevate kohustuste 2025. aasta mittetäieliku loetelu kavandatud muudatustega soovitakse neid kohustusi veel muuta, et võtta arvesse III koodeksiga seotud selliste IMO dokumentide muudatusi, mis on jõustunud või täitmisele pööratud alates 2023. aastast, kui IMO assamblee 33. istungjärgul võeti vastu resolutsioon A.1187(33) III koodeksi puhul asjakohastest aktidest tulenevate kohustuste 2023. aasta mittetäieliku loetelu kohta;

(e) IMO liikmesriikide auditeerimissüsteemi (IMSAS) raamistiku ja menetluste kavandatud muudatustega soovitakse parandada liikmesriikide suutlikkust täita oma kohustusi, mis tulenevad sellistest kohustuslikest IMO dokumentidest, millega liikmesriigid on ühinenud, ning suurendada läbipaistvust ja vastutust ning tihendada koostööd liikmesriikide vahel.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

3.1. Hoiatuste ja näitajate koodeksi 2025. aasta versiooni eelnõu ja sellega seoses assambleel esitatava resolutsiooni eelnõu vastuvõtmine ning hoiatuste ja näitajate koodeksi 2009. aasta versiooni kohta kehtiva resolutsiooni A.1021(26) kehtetuks tunnistamine

Hoiatuste ja näitajate koodeksi 2009. aasta versiooni eesmärk on anda üldisi projekteerimisjuhiseid ning ühtlustada selliste SOLASi konventsioonis nõutud hoiatuste ja näitajate liiki, asukohta ja prioriteetsust, mida direktiivi 2009/45/EÜ (reisilaevade ohutuseeskirjade ja -nõuete kohta) kaudu kohaldatakse kohalikke rannasõite tegevate reisilaevade suhtes.

IMO meresõiduohutuse komitee tegi oma 108. istungjärgul (edaspidi „MSC 108“) laevade projekteerimise ja ehituse allkomiteele (edaspidi „SDC“) ülesandeks hakata läbi vaatama hoiatuste ja näitajate koodeksi 2009. aasta versiooni.

SDC 11. istungjärgul (edaspidi „SDC 11“) märgiti, kui oluline on tagada, et hoiatuste ja näitajate koodeksi muudatused oleksid kooskõlas konventsioonide, koodeksite ja resolutsioonide viimaste versioonidega, millega on kehtestatud nähtavate ja kuuldavate hoiatuste nõuded, et tagada pardal toimuva tegevuse ohutus. SDC 11 moodustas hoiatuste ja näitajate koodeksi 2009. aasta versiooni läbivaatamise töörühma ning tegi sellele ülesandeks lõpliku vormistamise eesmärgil veelgi täiustada hoiatuste ja näitajate koodeksi 2009. aasta versiooni muudatuste eelnõu ja sellega seotud assamblee resolutsiooni eelnõu.

SDC 11 kiitis heaks hoiatuste ja näitajate koodeksi 2009. aasta versiooni läbivaatamise töörühma aruande ning leppis kokku hoiatuste ja näitajate koodeksi 2025. aasta versiooni eelnõus ning sellega seotud assamblee resolutsiooni eelnõus, et need kiidetaks üheaegselt heaks MEPC 83. istungjärgul (edaspidi „MEPC 83“) ja MSC 110-l ning seejärel võetaks need vastu assamblee 34. istungjärgul. Liidu seisukoht SDC 11-l oli toetada hoiatuste ja näitajate koodeksi 2009. aasta versiooni muudatuste eelnõu arutamist töörühmas.

MEPC 83 kiitis samaaegselt MSC 110-l vastu võetud otsusega heaks hoiatuste ja näitajate koodeksi 2025. aasta versiooni eelnõu ja sellega seotud assamblee resolutsiooni eelnõu, mis on esitatud 14. lisas, eesmärgiga võtta need vastu assamblee 34. istungjärgul. Liidu seisukoht MEPC 83-l oli toetada hoiatuste ja näitajate koodeksi 2025. aasta versiooni eelnõu ja sellega seotud assamblee resolutsiooni eelnõu heakskiitmist.

MSC 110 nõustus MEPC 83 otsusega kiita heaks hoiatuste ja näitajate koodeksi 2025. aasta versiooni vastuvõtmine assamblee 34. istungjärgul. Koodeksi eelnõu heakskiitmisel palus komitee assambleel tühistada hoiatuste ja näitajate koodeksi 2009. aasta versiooni kohta

kehtiv resolutsioon A.1021(26). Liidu seisukoht MSC 110-l oli toetada hoiatuste ja näitajate koodeksi 2025. aasta versiooni eelnõu ja sellega seotud assamblee resolutsiooni eelnõu heakskiitmist.

Vastavalt MSC poolt assamblee 34. istungjärgule esitatud aruandele (IMO 1. septembri 2025. aasta dokument A 34/12) kiitis MSC 110 heaks hoiatuste ja näitajate koodeksi 2025. aasta versiooni eelnõu ja sellega seotud assamblee resolutsiooni eelnõu vastuvõtmise assamblee 34. istungjärgul.

Seepärast peaks liidu seisukoht olema toetada hoiatuste ja näitajate koodeksi 2025. aasta versiooni eelnõu ja sellega seotud assamblee resolutsiooni eelnõu, kuna läbivaatamisega tagatakse vastavus selliste IMO dokumentide nõuetele, mis on vastu võetud ja/või mida on muudetud pärast koodeksi vastuvõtmist, ning seega kõrvaldatakse vastuolud, ebaselgus ja tarbetu liiasus.

3.2. Sadamariigi kontrolli korra 2025. aasta versiooni ja sellega seotud assamblee resolutsiooni eelnõu vastuvõtmine

Sadamariigi kontrolli korra eesmärk on anda põhijuhiseid sadamariigi kontrolli läbiviimiseks asjakohaste konventsioonide ja IMO dokumentide rakendamise koodeksi (edaspidi „III koodeks“) osades sisalduvate kontrollisätete toetusel ning võimaldada kooskõlastatult teostada selliseid kontrolle, välja selgitada laeva, selle varustust või laevapere puudusi ja kohaldada kontrollimenetlusi.

IMO dokumentide rakendamise allkomitee (edaspidi „III allkomitee“) leppis oma 10. istungjärgul kokku sadamariigi kontrolli korra 2023. aasta versiooni muudatuste eelnõus, mis tuleb lõplikult vormistada III allkomitee 11. istungjärgul, et esitada see versioon vastuvõtmiseks assamblee 34. istungjärgul. III allkomitee 10. istungjärgul loodi Euroopa Komisjoni koordineerimisel ka sadamariigi kontrolli tegevuse ja korra üleilmse ühtlustamise meetmete korrespondentrühm, et jätkata tööd sadamariigi kontrolli korra 2023. aasta versiooni muutmisel. Liidu seisukoht III allkomitee 10. istungjärgul oli toetada sadamariigi kontrolli tegevuse ja korra üleilmse ühtlustamise meetmete korrespondentrühma aruannet ja toetada sadamariigi kontrolli küsimustega tegeleva töörühma loomist, et võtta arvesse viimati nimetatud aruandest tulenevalt lahendamist vajavaid küsimusi.

Muu hulgas kaaluti III allkomitee 11. istungjärgul korrespondentrühma aruannet ning loodi sadamariigi kontrolli tegevuse ja korra üleilmse ühtlustamise meetmete töörühm, et aruannet täiendavalt arutada, eesmärgiga ennekõike lõplikult vormistada sadamariigi kontrolli korra 2023. aasta versiooni kavandatud muudatused, et konsolideeritud kujul esitada need vastuvõtmiseks assamblee 34. istungjärgul. Liidu seisukoht III allkomitee 11. istungjärgul oli üldjoontes toetada sadamariigi kontrolli tegevuse ja korra üleilmse ühtlustamise meetmete korrespondentrühma aruannet.

III allkomitee 11. istungjärgul kiideti heaks assamblee resolutsiooni eelnõu sadamariigi kontrolli korra 2025. aasta versiooni kohta, mis peaks vastu võetama assamblee 34. istungjärgul.

MSC 109-l ja MEPC 83-l volitati III allkomitee 11. istungjärku andma aru oma töö tulemustest küsimustes, mis nõuaksid sadamariigi kontrolli korra 2025. aasta versiooni käsitleva assamblee resolutsiooni eelnõu vastuvõtmist assamblee 34. istungjärgul.

Sadamariigi kontrolli korra 2025. aasta versiooni käsitlev assamblee resolutsiooni eelnõu esitati assamblee 34. istungjärgule vastuvõtmiseks vastavalt MSC poolt kõnealusele istungjärgule esitatud aruandele (IMO 1. septembri 2025. aasta dokument A 34/12).

Seepärast peaks liidu seisukoht olema toetada sadamariigi kontrolli korra 2025. aasta versiooni ja sellega seotud assamblee resolutsiooni eelnõu vastuvõtmist, kuna tänu neile dokumentidele suureneb meresõiduohutus ja -turvalisus ning välditakse merereostust ning ajakohastamisel võetakse arvesse selliste IMO dokumentide muudatusi, mis on jõustunud või täitmisele pööratud alates 2023. aastast.

3.3. Ülevaatuse ja sertifitseerimise ühtlustatud süsteemi kohaste ülevaatussuuniste (HSSC ülevaatussuunised) muudatused, 2025. aasta versioon

Ülevaatuse ja sertifitseerimise ühtlustatud süsteem (edaspidi „HSSC ülevaatussuunised“) on vastavalt IMO konventsioonidele laevade suhtes teostatava ülevaatuse ja sertifitseerimise ühtlustatud süsteem. HSSC ülevaatussuunised on kohustuslikud nõuded, mida tunnustatud organisatsioonid peavad kohustuslike ülevaatuste ja kontrollide tegemisel järgima.

Lipuriigi laevakontrolli rakendamise allkomitee, kes tegutses III allkomitee eelkäijana, nõustus HSSC ülevaatussuuniseid korrapäraselt läbi vaatama. Seepärast ajakohastatakse ülevaatussuuniseid igal IMO assamblee istungjärgul.

III allkomitee 9. istungjärgul moodustati HSSC-l põhinevate ülevaatussuuniste, kohustuste mittetäieliku loetelu ning kaugülevaatuste, -auditite ja -kontrollide suuniste korrespondentrühm, et kaaluda HSSC ülevaatussuuniste edasist muutmist.

III allkomitee 10. istungjärgul lepiti kokku, et ülevaatussuuniste muudatuste eelnõu tuleb veel täiendada, et lisada nõuded, mis tulenevad kuni 31. detsembrini 2025 (kaasa arvatud) jõustuvate asjakohaste IMO dokumentide muudatustest, võttes arvesse MSC 108, MEPC 81 ning MPC ja MEPC edasiste istungjärkude töö tulemusi, eesmärgiga esitada muudatuste eelnõu lõplikuks vormistamiseks allkomitee 11. istungjärgul, enne kui selle võib konsolideeritud kujul esitada otse assambleele vastuvõtmiseks selle 34. istungjärgul, tingimusel et komiteed selle heaks kiidavad. Liidu seisukoht III allkomitee 10. istungjärgul oli toetada seda, et HSSC ülevaatussuuniste töörühm vaatab läbi HSSC ülevaatussuuniste 2023. aasta versiooni muudatuste eelnõu, mis tuleneb kohustuslike dokumentide muudatustest, mis jõustuvad kuni 31. detsembrini 2025 (kaasa arvatud).

III allkomitee 10. istungjärgul taaselustati eespool nimetatud korrespondentrühma tegevus, et teha ülevaatussuunistesse täiendavaid muudatusi eesmärgiga koostada konsolideeritud versioon III allkomitee 11. istungjärguks.

Muu hulgas kaaluti III allkomitee 11. istungjärgul korrespondentrühma aruannet ja loodi HSSC-l põhinevate ülevaatussuuniste, kohustuste mittetäieliku loetelu ning kaugülevaatuste, -auditite ja -kontrollide suuniste korrespondentrühm, et lõplikult vormistada HSSC ülevaatussuuniste 2023. aasta versiooni kavandatud muudatuste eelnõu, et vormistada see kõnealusel istungjärgul eesmärgiga esitada see vastuvõtmiseks assamblee 34. istungjärgul. Liidu seisukoht III allkomitee 11. istungjärgul oli toetada seda, et muudatuste eelnõu edastatakse töörühmale istungjärgul läbivaatamiseks ja lõplikuks vormistamiseks.

III allkomitee 11. istungjärgul nõustuti sellega, et HSSC ülevaatussuuniste muudatuste eelnõu võetakse assamblee 34. istungjärgul vastu.

MSC 109-l ja MEPC 83-l volitati III allkomitee 11. istungjärku andma aru oma töö tulemustest küsimustes, mis nõuaksid HSSC ülevaatussuuniseid käsitleva assamblee resolutsiooni eelnõu vastuvõtmist assamblee 34. istungjärgul.

HSSC ülevaatussuuniste eelnõu käsitlev assamblee resolutsiooni eelnõu esitati assamblee 34. istungjärgule vastuvõtmiseks vastavalt MSC poolt kõnealusele istungjärgule esitatud aruandele (IMO 1. septembri 2025. aasta dokument A 34/12).

Seepärast peaks liidu seisukoht olema toetada HSSC ülevaatussuuniste muudatuste vastuvõtmist, kuna ajakohastamisel võetakse arvesse selliste IMO dokumentide muudatusi, mis on jõustunud või täitmisele pööratud alates 2023. aastast.

3.4. IMO dokumentide rakendamise koodeksi (III koodeks) puhul asjakohastest aktidest tulenevate kohustuste mittetäieliku loetelu muudatused

IMO on oma dokumentide rakendamise ja jõustamise suunistena, eelkõige seoses IMO liikmesriikide auditeerimissüsteemi jaoks oluliste auditeeritavate valdkondade kindlakstegemisega, töötanud välja mittetäieliku loetelu kohustustest, mis tulenevad IMO dokumentide rakendamise koodeksi (III koodeks) puhul asjakohastest aktidest. Viimane läbivaadatud loetelu pärineb 2023. aastast ja see esitati assamblee 33. istungjärgul vastu võetud resolutsiooni A.1187(33) lisas. Sellest ajast alates on nii MSC kui ka MEPC vastu võtnud täiendavaid õigusnorme.

III allkomitee 9. istungjärgul loodi HSSC-l põhinevate ülevaatussuuniste, kohustuste mittetäieliku loetelu ning kaugülevaatuste, -auditite ja -kontrollide suuniste korrespondentrühm, et muu hulgas jätkata selliste kohustuste mittetäieliku loetelu muudatuste eelnõu väljatöötamist, mis tulenevad IMO dokumentide muudatustest, mis jõustuvad kuni 1. juulini 2026 (kaasa arvatud), eesmärgiga esitada see muudatuste eelnõu lõplikult vormistatuna ja konsolideerituna vastuvõtmiseks assamblee 34. istungjärgul.

III allkomitee 10. istungjärgul ei suudetud ajapiirangute tõttu mittetäielikku loetelu lõplikult ajakohastada. Seepärast lepiti III allkomitee 10. istungjärgul kokku, et mittetäieliku loetelu ajakohastamist jätkatakse eespool nimetatud korrespondentrühmas. Liidu seisukoht III allkomitee 10. istungjärgul oli toetada korrespondentrühma aruannet, mille alusel ajakohastada III koodeksi puhul asjakohastest aktidest tulenevate kohustuse mittetäieliku loetelu 2023. aasta versiooni.

Muu hulgas kaaluti III allkomitee 11. istungjärgul korrespondentrühma aruannet ja edastati see HSSC-l põhinevate ülevaatussuuniste, kohustuste mittetäieliku loetelu ning kaugülevaatuste, -auditite ja -kontrollide suuniste korrespondentrühmale, et kohustuste mittetäieliku loetelu muudatuste kavandatud eelnõu lõplikult vormistada. Liidu seisukoht III allkomitee 11. istungjärgul oli toetada seda, et kavandatud muudatused edastatakse töörühmale istungjärgul läbivaatamiseks ja lõplikuks vormistamiseks.

III allkomitee 11. istungjärgul nõustuti sellega, et kohustuste mittetäieliku loetelu muudatuste eelnõu võetakse assamblee 34. istungjärgul vastu.

MSC 109-l ja MEPC 83-l volitati III allkomitee 11. istungjärku andma assamblee 34. Istungjärgul aru oma töö tulemustest küsimustes, mis nõuaksid kohustuste mittetäielikku loetelu käsitleva assamblee resolutsiooni eelnõu vastuvõtmist.

Kohustuste mittetäielikku loetelu käsitlev assamblee resolutsiooni eelnõu esitati assamblee 34. istungjärgule vastuvõtmiseks vastavalt MSC poolt kõnealusele istungjärgule esitatud aruandele (IMO 1. septembri 2025. aasta dokument A 34/12).

Liidu seisukoht peaks olema toetada III koodeksi puhul asjakohastest aktidest tulenevate kohustuste mittetäieliku loetelu muudatusi, kuna ajakohastamisel võetakse arvesse selliste III koodeksi puhul asjakohaste IMO dokumentide muudatusi, mis on jõustunud või täitmisele pööratud alates 2023. aastast.

3.5. IMO liikmesriikide auditeerimissüsteemi (IMSAS) raamistik ja menetlused

IMO liikmesriikide auditeerimissüsteemi raamistiku ja menetluste kohaselt hinnatakse, kui täielikult ja hoolikalt liikmesriigid täidavad IMO dokumentidest tulenevaid kohustusi ja võtavad endale vastutuse, ning soovitakse edendada nende dokumentide järjepidevat ja

tulemuslikku rakendamist. IMO nõukogu võttis oma 134. istungil (edaspidi „C 134“) teadmiseks teabe IMO liikmesriikide auditeerimissüsteemi (IMSAS) rakendamisel tehtud edusammude kohta ning liikmesriikide auditeerimissüsteemi käsitleva ühise töörühma 9. istungjärgu (JWGMSA 9) aruande. C 134-l kiideti heaks kõnealune aruanne ja assamblee resolutsioon IMO liikmesriikide auditeerimissüsteemi läbivaadatud raamistiku ja menetluste kohta ning selle lisa, et esitada see vastuvõtmiseks assamblee 34. istungjärgul.

Liidu seisukoht peaks olema toetada IMO liikmesriikide auditeerimissüsteemi raamistiku ja menetluste läbivaadatud versiooni, kuna tänu sellele paraneb liikmesriikide suutlikkus täita oma kohustusi, mis tulenevad sellistest kohustuslikest IMO dokumentidest, millega liikmesriigid on ühinenud, ning suurenevad läbipaistvus ja vastutus ning tiheneb koostöö liikmesriikide vahel.

4. ASJAKOHASED ELI ÕIGUSAKTID JA ELI PÄDEVUS

4.1. Asjakohased ELi õigusaktid

4.1.1. Hoiatuste ja näitajate koodeksi 2025. aasta versiooni eelnõu ning sellega seotud assamblee resolutsiooni eelnõu vastuvõtmine ning hoiatuste ja näitajate koodeksi 2009. aasta versiooni kohta kehtiva resolutsiooni A.1021(26) kehtetuks tunnistamine

Hoiatuste ja näitajate koodeksi 2009. aasta versiooni (resolutsioon A.1021(26)) eesmärk on anda üldisi projekteerimisjuhiseid ning ühtlustada SOLASi konventsiooniga nõutud hoiatuste ja näitajate liiki, asukohta ja prioriteetsust. Direktiivi 2009/45/EÜ (reisilaevade ohutuseeskirjade ja -nõuete kohta)[1] artikli 6 lõike 2 punkti a alapunkti i kohaselt kohaldatakse SOLASi konventsiooni (nagu seda on muudetud) A-klassi reisilaevade suhtes. Seepärast mõjutavad koodeksi muudatused direktiivi 2009/45/EÜ kohaseid eeskirju.

4.1.2. Sadamariigi kontrolli korra 2025. aasta versiooni ja sellega seotud assamblee resolutsiooni eelnõu vastuvõtmine

Direktiivi 2009/16/EÜ (mis käsitleb sadamariigi kontrolli)[2] muudetud versioon puudutab laevaohutust, reostuse vältimist ning elu- ja töötingimusi laevadel käsitlevate rahvusvaheliste standardite jõustamist ELi sadamaid külastavate ja liikmesriikide jurisdiktsiooni alla kuuluvates vetes sõitvate laevade suhtes. Sadamariigi kontrolli direktiivi eesmärk on Pariisi memorandumis heakskiidetud suuniste alusel vähendada nõuetele mittevastavat laevandust ELi liikmesriikide jurisdiktsiooni alla kuuluvates vetes.

Seepärast tuleks IMO sadamariigi kontrolli kord välja töötada kooskõlas Pariisi memorandumis heaks kiidetud korraga, vastastikku mõjusalt, ning see võib mõjutada direktiivi 2009/16/EÜ eeskirju ja rakendamist.

4.1.3. Ülevaatuse ja sertifitseerimise ühtlustatud süsteemi kohaste ülevaatussuuniste (HSSC ülevaatussuunised) 2025. aasta muudatused

Määrus (EÜ) nr 391/2009 laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ühiste eeskirjade ja standardite kohta[3]. Sellega on loodud litsentsimise (tunnustamise) süsteem, mille suhtes kehtivad mitmed kriteeriumid ja kohustused tagamaks, et tunnustatud organisatsioon kohaldab samu standardeid kõigi oma registrisse kantud laevade suhtes, olenemata sellest, millise lipu all laev sõidab.

---

1 ELT L 163, 25.6.2009, lk 1.
2 ELT L 131, 28.5.2009, lk 57.
3 ELT L 131, 28.5.2009, lk 11.

Kõnealuse määruse I lisa jaotise B punkti 7 alapunktis k on sätestatud:

„7. Tunnustatud organisatsioon peab tagama

k) selliste sertifitseerimise ühtlustatud süsteemiga nõutud kohustuslike ülevaatuste ja kontrollimiste tegemise, milleks tunnustatud organisatsioon on volitatud, kooskõlas ülevaatuse ja sertifitseerimise ühtlustatud süsteemiga seotud ülevaatusjuhiseid käsitleva IMO resolutsiooni A.948(23) lisa ja liitega.“ (Seda võiks kasutada HSSC-l põhinevate ülevaatussuuniste ajakohastatud versioonile viitamisel.)

Seepärast mõjutab ülevaatuse ja sertifitseerimise ühtlustatud süsteemil põhinevate 2021. aasta ülevaatussuuniste läbivaatamine määruse (EÜ) nr 391/2009 alusel kohaldatavaid nõudeid.

4.1.4. IMO dokumentide rakendamise koodeksi (III koodeks) puhul asjakohastest aktidest tulenevate kohustuste mittetäieliku loetelu muudatused

Direktiivi 2009/21/EÜ (lipuriigi nõuete täitmise kohta)[4] eesmärk on tagada, et ELi liikmesriigid täidavad oma kohustusi lipuriigina ja lipuriigile rahvusvahelistest konventsioonidest (mille osalised nad on) tulenevaid nõudeid. Direktiiviga on loodud kaks mehhanismi, mille eesmärk on teostada järelevalvet lipuriigi tegevuse üle: IMO juhitav auditeerimismenetlus (artikkel 7) ja sisemine kvaliteedijuhtimise süsteem (artikkel 8).

Peale selle on III koodeks liikmesriikide jaoks kohustuslik kooskõlas muudetud määruses (EÜ) nr 391/2009 esitatud „rahvusvaheliste konventsioonide“ määratlusega.

Seepärast mõjutavad III koodeksi puhul asjakohastest aktidest tulenevate kohustuste mittetäieliku loetelu muudatused direktiivi 2009/21/EÜ ja määruse (EÜ) nr 391/2009 alusel kohaldatavaid nõudeid.

4.1.5. IMO liikmesriikide auditeerimissüsteemi (IMSAS) raamistiku ja menetluste muudatused

Direktiivi 2009/21/EÜ (lipuriigi nõuete täitmise kohta) eesmärk on tagada, et ELi liikmesriigid täidavad oma kohustusi lipuriigina ja lipuriigile rahvusvahelistest konventsioonidest (mille osalised nad on) tulenevaid nõudeid. Direktiivi artiklis 7 on sätestatud, et liikmesriigid võtavad vajalikud meetmed, et nende administratsioonile tehtaks IMO audit vastavalt IMO kehtestatud tsüklile. Seetõttu mõjutavad IMO liikmesriikide auditeerimissüsteemi raamistiku ja menetluste muudatused direktiivi 2009/21/EÜ alusel kohaldatavaid nõudeid.

5. ÕIGUSLIK ALUS

5.1. Menetlusõiguslik alus

5.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõikes 9 nähakse ette otsused, millega „[…] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

[4] ELT L 131, 28.5.2009, lk 132.

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõiget 9 kohaldatakse olenemata sellest, kas liit on asjaomase organi liige või asjaomase lepingu osaline[5].

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“[6].

5.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

IMO assamblee on organ, mis on loodud lepinguga, st Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni konventsiooniga.

Dokumendid, mis assamblee 34. istungjärgul tuleb vastu võtta, on õigusliku toimega aktid, kuna võivad otsustavalt mõjutada liidu õigusaktide sisu, täpsemalt järgmisi akte:

– direktiiv 2009/45/EÜ reisilaevade ohutuseeskirjade ja -nõuete kohta. Seda seetõttu, et direktiivi artikli 6 lõike 2 punkti a alapunktiga i kohaldatakse kohalikku rannasõite tegevate reisilaevade suhtes SOLASi konventsiooni ning hoiatuste ja näitajate koodeksi 2009. aasta versiooni eesmärk on anda üldisi projekteerimisjuhiseid ning ühtlustada SOLASi konventsiooniga nõutud hoiatuste ja näitajate liiki, asukohta ja prioriteetsust;

– direktiiv 2009/16/EÜ, mis käsitleb sadamariigi kontrolli. Seda seetõttu, et sadamariigi kontrolli direktiivi eesmärk on Pariisi memorandumis heakskiidetud suuniste alusel vähendada nõuetele mittevastavat laevandust ELi liikmesriikide jurisdiktsiooni alla kuuluvates vetes ja IMO sadamariigi kontrolli kord tuleks välja töötada kooskõlas Pariisi memorandumis heaks kiidetud suunistega;

– määrus (EÜ) nr 391/2009 laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ühiste eeskirjade ja standardite kohta. Seda seetõttu, et määruse kohaselt peab tunnustatud organisatsioon tagama, et kohustuslikud ülevaatused ja kontrollid tehakse kooskõlas ülevaatuse ja sertifitseerimise ühtlustatud süsteemil põhinevate IMOs vastu võetud ülevaatussuunistega. Samuti on III koodeks liikmesriikide jaoks kohustuslik kooskõlas „rahvusvaheliste konventsioonide“ määratlusega;

– direktiiv 2009/21/EÜ lipuriigi nõuete täitmise kohta. Seda seetõttu, et kohustuste mittetäielik loetelu on kõnealuses direktiivis nimetatud IMO liikmesriikide auditeerimissüsteemi (IMSAS) rakendamist toetav vahend.

Kavandatavad aktid ei täienda ega muuda lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seepärast on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

5.2. Materiaalõiguslik alus

5.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatud akti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatud aktiga taotletakse kahte eesmärki või reguleeritakse kahte valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab

[5] Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 7. oktoober 2014, Saksamaa *vs*. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punkt 64.

[6] Kohtuotsus, Euroopa Kohus, 7. oktoober 2014, Saksamaa *vs*. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

5.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti peamine eesmärk ja sisu on seotud meretranspordiga. Seepärast on kavandatava otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 100 lõige 2.

5.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 100 lõige 2 koostoimes sama lepingu artikli 218 lõikega 9.

2025/0341 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (IMO) assamblee 34. istungjärgul võetava seisukoha kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni (edaspidi „IMO“) konventsioon jõustus 17. märtsil 1958.

(2) IMO on meresõidu ohutuse ja turvalisuse ning laevade põhjustatud mere- ja atmosfäärireostuse vältimise eest vastutav ÜRO spetsialiseeritud asutus. Kõik liidu liikmesriigid on IMO liikmed. Liit ei ole IMO liige.

(3) Konventsiooni artikli 15 alapunkti j kohaselt võib assamblee vastu võtta liikmetele eeskirju ja juhiseid meresõiduohutuse, laevade põhjustatava merereostuse vältimise ja kontrollimise ning muudes laevanduse mõju merekeskkonnale käsitlevates küsimustes, mis on organisatsioonile ülesandeks tehtud või edastatud rahvusvaheliste juriidiliste dokumentidega või nende alusel, või selliste eeskirjade ja juhiste muudatusi, mis on organisatsioonile edastatud.

(4) IMO assamblee peab 24. novembrist kuni 3. detsembrini 2025 toimuval 34. istungjärgul võtma vastu muudatused järgmistes dokumentides: hoiatuste ja näitajate koodeks, sadamariigi kontrolli kord, ülevaatuse ja sertifitseerimise ühtlustatud süsteemi (HSSC) kohased ülevaatussuunised, IMO dokumentide rakendamise koodeksi (III koodeks) puhul asjakohastest aktidest tulenevate kohustuste mittetäielik loetelu ning IMO liikmesriikide auditeerimissüsteemi (IMSAS) raamistik ja menetlused.

(5) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel IMO assamblee 34. istungjärgul võetav seisukoht, kuna eespool nimetatud muudatused võivad otsustavalt mõjutada liidu õiguse sisu, täpsemalt direktiivi 2009/45/EÜ reisilaevade ohutuseeskirjade ja -nõuete kohta,[7] direktiivi 2009/16/EÜ, mis käsitleb sadamariigi kontrolli,[8] määrust (EÜ) nr 391/2009 laevade kontrollimise ja ülevaatusega tegelevate organisatsioonide ühiste eeskirjade ja standardite kohta[9] ning direktiivi 2009/21/EÜ lipuriigi nõuete täitmise kohta[10].

[7] ELT L 163, 25.6.2009, lk 1.
[8] ELT L 131, 28.5.2009, lk 57.
[9] ELT L 131, 28.5.2009, lk 11.
[10] ELT L 131, 28.5.2009, lk 132.

(6) Liit peaks toetama hoiatuste ja näitajate koodeksi 2025. aasta versiooni eelnõu ja sellega seotud assamblee resolutsiooni eelnõu, kuna läbivaatamisega tagatakse vastavus pärast koodeksi vastuvõtmist vastu võetud ja/või muudetud IMO dokumentide nõuetele ning seega kõrvaldatakse vastuolud, ebaselgus ja tarbetu liiasus.

(7) Liit peaks toetama sadamariigi kontrolli korra 2025. aasta versiooni ja sellega seotud assamblee resolutsiooni eelnõu vastuvõtmist, kuna tänu sellele suureneb meresõiduohutus ja -turvalisus ning välditakse merereostust ning ajakohastamisel võetakse arvesse selliste IMO dokumentide muudatusi, mis on jõustunud või täitmisele pööratud alates 2023. aastast.

(8) Liidu seisukoht peaks olema toetada HSSC ülevaatussuuniste muudatuste vastuvõtmist, kuna ajakohastamisel võetakse arvesse selliste IMO dokumentide muudatusi, mis on jõustunud või täitmisele pööratud alates 2023. aastast.

(9) Liidu seisukoht peaks olema toetada III koodeksi puhul asjakohastest aktidest tulenevate kohustuste mittetäieliku loetelu muudatusi, kuna ajakohastamisel võetakse arvesse selliste III koodeksi puhul asjakohaste IMO dokumentide muudatusi, mis on jõustunud või täitmisele pööratud alates 2023. aastast.

(10) Liit peaks toetama IMO liikmesriikide auditeerimissüsteemi raamistiku ja menetluste läbivaadatud versiooni, kuna tänu sellele paraneb liikmesriikide suutlikkus täita oma kohustusi, mis tulenevad sellistest kohustuslikest IMO dokumentidest, millega nad on ühinenud, ning suurenevad läbipaistvus ja vastutus ning tiheneb koostöö liikmesriikide vahel.

(11) Liidu seisukoha esitavad ühiselt liidu huvides komisjon ja ELi liikmesriigid, kes on IMO liikmed,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni assamblee 34. istungjärgul võetav seisukoht on nõustuda, et võetakse vastu muudatused järgmistes dokumentides: hoiatuste ja näitajate koodeks, sadamariigi kontrolli kord, ülevaatuse ja sertifitseerimise ühtlustatud süsteemi (HSSC) kohased ülevaatussuunised, IMO dokumentide rakendamise koodeksi (III koodeks) seisukohast asjakohastest õigusaktidest tulenevate kohustuste mittetäielik loetelu ning IMO liikmesriikide auditeerimissüsteemi (IMSAS) raamistik ja menetlused.

Artikkel 2

Artiklis 1 nimetatud seisukoha esitavad ühiselt liidu huvides tegutsedes komisjon ja liidu liikmesriigid, kes on IMO assamblee liikmed.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile ja liikmesriikidele.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja